

vien d'ampliar-se— i l'existència d'altres serveis, eren raons que no arribaven mai a uns índexs elevats i que semblava que no pesaven suficientment a l'hora d'anar a comprar al centre comercial. Una altra dada ben significativa que canviarà substancialment 10 anys més tard segons podem comprovar. S'afirmava que només s'utilitzava la targeta de crèdit amb un índex significatiu en la compra de productes de vestit, calçat i equipaments personals.

A nivell de la ciutat de Granollers, la superfície de venda per habitant era d'1,57 m²/habitants, molt per damunt dels països europeus. La diagnosi de l'informe, juntament amb les línies d'actuació, ho deixava ben clar. Pel que fa a les característiques del comerç destacava, entre els aspectes negatius i poc favorables, la reduïda dimensió dels establiments, l'escassa superfície i el baix volum de vendes, l'antiguitat dels comerços, la tècnica de venda tradicional, el baix nivell de formació i l'oferta de pocs serveis i poc innovadors.

Entre els possibles objectius a curt i llarg termini s'apuntaven: augment de la grandària dels locals, modernització de les estructures comercials, millora i modernització dels serveis i foment de l'agrupació/associació. Per aquests anys, la Unió de Botiguers que es va constituir el 1978 i que presidiren primerament **Antoni Duran** i després **Alfons Aguilera**, que passà el relleu a **Jordi Hortolà**, gaudia de força representativitat i no havia caigut encara en l'etapa de crisi definitiva que va patir amb la junta de **Josep Muntal** els primers anys de la dècada dels 90.

L'estudi en qüestió —fet que destaquem per veure quina ha estat l'evolució que el tema ha seguit fins el 2002— apuntava també que una més gran articulació d'aquest espai comercial s'afavoriria amb la peatonalització dels seus eixos octagonals: el carrer Anselm Clavé-Joan Prim i els carrers Agustí Vinyamata-Sant Roc-Santa Anna. El treball anava encara més enllà: «Aquesta actuació urbanística, el configurar el nucli comercial central a l'entorn de dos eixos peatonals de clara densitat comercial d'alt rang, donaria personalitat i entitat pròpia a una illa de vianants molt ben equipada i de gran atractiu comercial. (...) La combinació d'aquesta zona del centre urbà donaria pas a la revitalització de la imatge pública del centre comercial de la ciutat de Granollers com un pol d'atracció modern, dinàmic, innovador, variat en la seva oferta i potent en la presentació de serveis».

UNA PASSEJADA PER ALGUNS ESTABLIMENTS TRADICIONALS I DE RENOM.

Pel que fa a l'antiguitat/tradicionalitat i origen dels locals de Granollers, aquests oferien en el cas de les joieries, ortopèdies, òptiques, etc., una mitjana de 21,9 anys, seguits dels relatius als sectors d'higiene, neteja i sanitat amb 16,3. Com ja acostuma a ser habitual, els espais urbans que presentaven una implantació més antiga pel que fa als seus establiments i activitats, comprenien bàsicament la zona centre (que

Un establiment centenari i tradicional, Òptica Rodoreda (1870).

Maquinària Agrícola Bosch (1905) de la plaça de la Corona, l'any 1947.

fins els anys 70 era moltíssim més petita que l'actual) amb una mitjana de 30,4 anys per local, una xifra realment important que fa palès un arrelament, establiment i tradició comercial molt importants.

És només a mida d'exemple —som conscients que faltaran molts més noms de botigues, comerços, bars, etc.— que oferim el següent llistat d'alguns dels establiments més característics i coneguts de Granollers, així com el seu corresponent nom d'origen i any de fundació, utilitzant com a punt de partida l'extra que el 24-5-1990 vam dedicar al tema *El discreto encanto de la Botiga*. Remarquem, això sí, que hi ha uns quants establiments que han desaparegut des d'aleshores.

La llarga llista està formada per **Licoreria Montañà** (1839), **Pesca salada can Felicó** (1840), **Casa Gorina** (1851), **Cereals Guitet** (1855), **Bodega ca l'Estruch**

(1865), **Forn de l'Espinasa** (1867), **Confeccions Montañà** (1867), **Mobles Pous** (1870), **Drogueria Marimon** (1870), **Joieria Tomàs Colomer** (1870), **Òptica Rodoreda** (1870), **Camiseria Sastreria Sitjes** (1874), **Bar can Met de la Creu** (1880), **Piguillem** (1883), **Ferrer de tall Masat** (1885), **Gràfiques Garrell** (1886), **Merceria ca la Magdalena, can Clusellas** (1888), **Restaurant can Kiko** (1888), **Confeccions Riera** (1888), **Carnisseria Mogas, can Poll**, (1890), **Perruqueria Oliveras** (1890), **Restaurant can Layon** (1892), **Fruiteria can Palaus** (1895), **Gèneres de Punt Barbany** (1895), **Roba can Bassa** (1896), **Sastreria Masó** (1900), **Tintoreria Flor de Lys**, antiga **Tintoreria Cusiné** (1900), **Estanc Tió** (1900), **Joguines Xirau** (1900), **Les Flors** (1900), **Fonda Europa** (1901) abans **Fonda del Vallès** des de finals del segle XVIII, **Ferreteria Canal** (1901), **Assegurances No-**